

- W minionym tygodniu Pan Bóg odwołał do wieczności z naszej parafii śp. Mikołaja Pandela, lat 88, z ul. Żeromskiego (pogrzeb odbył się w piątek) oraz śp. Erykę Kachnowicz z d. Złotoś, lat 57, z ul. Wolności, ostatnio zam. w Leśnicy (pogrzeb odbędzie się w środę o godz. 12.00) *Wieczny odpoczynek racz Im dać Panie...*

Biblia pauperum – ciąg dalszy

Biblia pauperum nie można uważać za wybór dowolnych fragmentów Pisma Świętego. Jest ona dziełem teologicznym, o bardzo przemyślanym układzie, które miało na celu wykazać powiązania treściowe wydarzeń Starego Testamentu z Nowym Testamentem i swe powstanie – według wielu uczonych – zawdzięcza dyskusjom religijnym, jakie rozgorzały w walce z ruchami tzw. ubogich (katarowie, waldensi) w XI–XIII w. Katarowie nazywający siebie „ubogimi Chrystusa” (*pauperes Christi*) odrzucali autorytet Kościoła rzymskokatolickiego i Starego Testamentu, a zwalczający ich mnisi katoliccy (nazywali siebie „prawdziwymi ubogimi Chrystusa”) dla obalenia ich twierdzeń postulowali się właśnie *Biblią pauperum*. Inni badacze zagadnienia podkreślają, że był to swoisty skrót tekstu Biblii, służący do nauki prawd wiary, pomocny nie tylko w studiach teologicznych, lecz popularny także wśród katechistów i kaznodziejów. Przeglądając poszczególne karty tego dzieła, przekonuję się, że trzeba naprawdę dużo wiedzieć, by z pożytkiem z niego korzystać – zgodnie z dewizą aktualną dziś w studiach ikonograficznych, iż „to się widać, co się wie” lub „żeby wiedzieć, trzeba wiedzieć”. Iluminowane zbiory kart służyły zarówno ćwiczeniom w wyrabianiu zdolności odbioru sztuki, jak i przypomnieniu powiedzeń proroków i przyswojeniu sensu przesłania Dobrej Nowiny. Datę powstania zaginionego pierwowzoru *Biblia pauperum*

określa się na 1. poł. XIII w. Najstarsze zachowane rękopisy pochodzące z początku XIV w., a powstałe w środowisku benedyktyńskim południowych Niemiec, obejmują 34 grupy obrazowe, ukazując wyraźnie program chrystologiczny. Każda grupa ma scenę centralną z Nowego Testamentu, objaśnioną 2 scenami ze Starego Testamentu oraz 4 obrazami prorockimi (ilustruje to przykładowa karta na pierwszej stronie). Dla przykładu warto przywołać choćby dwa takie „zestawienia” biblijne (z kodeksu wiedeńskiego z ok. 1300 r. z Sankt Florian) i spróbować „sprawdzić się” ze znajomości zwłaszcza starotestamentalnych wydarzeń: **Wcielenie Syna Bożego** – 1° Zwiastowanie (przekłęcie węża rajskiego, runo Gedeona); 2° Narodzenie Chrystusa (Mojżesz przed płonącym krzakiem, kwitnąca laska Aarona); 3° Pokłon Trzech Króli (przyprawienie Izraelitów do Dawida, pokłon królowej Saby); 4° Ofiarowanie Jezusa w świątyni (ofiara oczyszczenia według Prawa, Anna przynosząca Samuela do Helego). **Ucieczka do Egiptu** – 5° Ucieczka do Egiptu (Rebeka doradzająca Jakubowi ucieczkę przed Ezawem, ucieczka Dawida przed siepaczami Saula); 6° Zburzenie egipskich bożków (Mojżesz niszczący złotego cielca; Arka Przymierza w świątyni Dagona); 7° Rzeź niewiniątek (Saul zezwalający na zabicie kaptana, Atalia zezwalająca na zabicie dzieci królewskich); 8° Powrót z Egiptu (powrót Dawida po śmierci Saula, powrót Jakuba).

Informator

Gazetka parafii pw. św. Ojca Pio w Zdzeszowicach

R. XI: 2024, nr 3 (535)

21 stycznia 2024 r.

Niedziela Słowa Bożego mobilizuje do podjęcia refleksji związanej z Biblią. Jesteśmy często zachęceni, by czytać Pismo Święte, a Kościół dba, by podczas celebracji liturgicznych było ono zawsze słuchane – wszak „wiera rodzi się z tego, co się słyszy, tym zaś, co się słyszy, jest słowo Chrystusa” (Rz 10,17). Ale dziś żyjemy w cywilizacji obrazowej i trudno sobie nawet wyobrazić przekaz informacji (od reklam po dydaktykę nawet akademicką) bez zastosowania obrazu. Myślę więc, że choć wcale nie odkrywczą, to jednak domagającą się podkreślenia jest druga sentencja: wiera rodzi się także z patrzenia. W tym kontekście warto wspomnieć o jednym z ważniejszych ogniw spajających przekaz słowem i obrazem jakim były zdobione miniaturami rękopisy określone jako **Biblia pauperum**, czyli Biblia ubogich. Ich wpływ na kulturę duchową Europy był ogromny (rysunki w nich zawarte były pierwowzorem dla wielu artystów), a popularność, jaką osiągnęły, sprawiła, że nazwą *Biblia pauperum* zaczęto określać wszelkie cykle malarskie lub rozbudowane sceny o tematyce nie tylko biblijnej. Nieporozumieniem jest też wskazywanie, że *Biblia pauperum* służyła w średniowieczu analfabetom jako namiastka lektury Pisma Świętego. Co prawda, papież Grzegorz Wielki (+ 604), dopuszczając obrazy

do kultu w Kościele, napisał: „Obraz jest bowiem tym dla ludzi prostych, czym pismo dla umiających czytać, ponieważ ci, którzy pisma nie znają w obrazie widzą i odczytują wzór, jaki powinni naśladować. Toteż obrazy istnieją przede wszystkim dla pouczenia ludu. [...] Obraz jest w tym celu wystawiony w kościele, aby ci, co nie umieją czytać, przynajmniej patrząc na ściany czytali na nich to, czego nie mogą czytać w książkach” – ale wówczas chodziło o to, by w ogóle zaakceptować obecność obrazów w procesie przekazu wiary.

Biblia pauperum, ok. 1455 r.

Porządek Mszy św. i nabożeństw

21 stycznia – III NIEDZIELA ZWYKŁA

- 8.00 – za + babcię Annę Luboń, ++ mężów, + syna Antoniego ++ z pokrewieństwa oraz dusze w czyśćcu cierpiące
- 10.30 – za + ojca Piotra Kwoczałę OFM w 3. rocznicę śmierci
- 16.30 – nabożeństwo kolędowe
- 18.00 – do Opatrzności Bożej z podziękowaniem za otrzymane łaski i z prośbą o dalsze Boże błogosławieństwo, zdrowie i dary Ducha Świętego dla Karola z okazji 40. rocznicy urodzin i o opiekę Bożą w całej rodzinie

22 stycznia – poniedziałek

- 18.00 – za ++ Marię i Willibalda Bota, ++ ich rodziców, ++ z pokrewieństwa oraz dusze w czyśćcu cierpiące

23 stycznia – wtorek

- 18.00 – za + męża i ojca Jana Brączka w 12. rocznicę śmierci, ++ z rodziny oraz dusze w czyśćcu cierpiące

24 stycznia – środa – wspomnienie św. Franciszka Salezego, biskupa i doktora Kościoła

- 7.00 – w intencji Parafian, o wzajemną miłość i wszelkie potrzebne łaski w rodzinach oraz o zdrowie dla chorych

25 stycznia – czwartek – święto Nawrócenia św. Pawła, Apostoła

- 18.00 – za + męża Jana Josz, ++ rodziców Katarzynę i Oskara Niestrój, ++ teściów Pawła i Irenę, + brata oraz ++ z pokrewieństwa z obu stron i dusze w czyśćcu cierpiące

26 stycznia – piątek – wspomnienie świętych biskupów Tymoteusza i Tytusa

- 18.00 – za + ojca Józefa, + matkę Hildegardę, + siostrę Adelajdę i + brata Reinharda oraz ++ z pokrewieństwa i dusze w czyśćcu cierpiące

27 stycznia – sobota

- 18.00 – za + ojca Franciszka Rybol, ++ jego rodziców Magdalenę i Franciszka oraz dusze w czyśćcu cierpiące

28 stycznia – IV NIEDZIELA ZWYKŁA

- 8.00 – do Opatrzności Bożej z podziękowaniem za otrzymane łaski i z prośbą o dalsze Boże błogosławieństwo, zdrowie dla Ireny z okazji urodzin oraz o opiekę Bożą w całej rodzinie

10.30 – za ++ rodziców Emila i Luizę Kupka oraz Helenę i Jacka Rzepka, + chrześną s. Marię Kornelię z d. Kupka, ++ z pokrewieństwa z obu stron oraz dusze w czyśćcu cierpiące

17.30 – Nieszpory

18.00 – za + Agnieszkę Kaczmarek oraz dusze w czyśćcu cierpiące [ofiarowana od przyjaciół]

Ogłoszenia parafialne

- Dzisiaj jeszcze serdecznie zapraszam o godz. 16.30 na koncert kolęd w wykonaniu solistek Studia Piosenki M-GOKSiR, którego organizatorem jest Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Zdzeszowicach. Koncert ten będzie – jak zawsze takie wydarzenie – sposobnością do wspólnego uczczenia Bożego Dzieciątka, ale tym razem będzie też okazją do modlitwy i pamięci o naszych babciach i dziadkach z racji przypadającego Dnia Babci.
- Dzisiaj przeżywamy Niedzielę Słowa Bożego. Jest to jedna z wielu współczesnych inicjatyw Kościoła (wprowadzona przez papieża Franciszka Listem Apostolskim *Aperuit illis* z 2019 r.), która ma przypomnieć o znaczeniu i wartości Pisma Świętego dla życia chrześcijańskiego.
- Trwa Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan, którego hasłem są słowa: „Będziesz miłował Pana, swego Boga..., a swego bliźniego jak siebie samego (Łk 10,27)”. Pamiętamy o tej intencji Kościoła podczas codziennych Mszy św., ale gorąco też zachęcam do modlitwy indywidualnej zarówno o jedność chrześcijan, jak też o zgodę, pojednanie, pokój i wolność religijną na świecie.
- W poniedziałek o godz. 17.00 zapraszam na spotkanie formacyjne Grupy Modlitwy Ojca Pio. Rozpoczniemy katechezą w sali parafialnej, a następnie w kościele odmówimy cząstkę różańca.
- Klub Inteligencji Katolickiej zaprasza w czwartek (25 stycznia) o godz. 16.30 na spotkanie, które tym razem odbędzie się w sali parafialnej przy naszym kościele. Podczas spotkania z racji przypadającego w tym dniu święta Nawrócenia św. Pawła, Apostoła oraz w ramach inspiracji Niedzielą Słowa Bożego, wygłoszę prelekcję pt. „Krótki zarys Pawłowej ewangelizacji”.
- Dzisiejsza kolekta jest przeznaczona na utrzymanie naszej parafii; tak też będzie w przyszłą niedzielę. Bardzo serdecznie dziękuję za wsparcie i ogromną życzliwość.

Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Ojca Pio; ul. Słowackiego 1, 47-330 Zdzeszowice
tel. 77 483 40 93; www.pio-zdzeszowice.pl; Kancelaria parafialna czynna:
poniedziałki i czwartki od 16.00 do 17.00, wtorki i piątki od 9.00 do 10.00